

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001305

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-03-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подлужний Андрій Сергійович

2. Andriy S. Podluzhnyy

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 032 Історія та археологія

Дата захисту: 20-12-2023

Спеціальність за освітою: Історія та археологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 17.051.076

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.81.11

Тема дисертації:

1. Підприємства Дніпровського промислового комплексу як продуценти історичних джерел (1927 – 1991 рр.)
2. Enterprises of the Dnipro industrial complex as producers of historical sources (1927 – 1991)

Реферат:

1. Подлужний А.С. Підприємства Дніпровського промислового комплексу як продуценти історичних джерел (1927 – 1991 рр.). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 – історія та археологія. – Запорізький національний університет. – Запоріжжя, 2023. У науковому дослідженні здійснено аналіз комплексу історичних джерел, які утворилися внаслідок діяльності промислових підприємств (ПП) металургійної та енергетичної галузей м. Запоріжжя, т.зв. «Дніпровського промислового комплексу» (ДПК), від початку його будівництва в 1927 р. і до здобуття Україною незалежності (1991) включно. З'ясування потенціалу засвоєння історіографічної джерельної бази засвідчило наявність чотирьох тематичних блоків, перспективних для використання: 1) предметна історія будівництва, розвитку та відновлення ПП ДПК; 2) формування фондів заводських і державних архівів, створення та розвиток мережі заводських музеїв та комплектування фондів державних краєзнавчих музеїв; 3) глобальні і локальні історичні контексти, що є важливими для з'ясування інформаційного потенціалу історичних джерел, які продукувалися ПП. Актуалізовану джерельну базу

дослідження складають документи, які дають ключ до розуміння умов та обставин продукування історичних джерел власне заводами: 1) законодавчі та нормативно-правові акти партійних і радянських органів УРСР/СРСР; 2) службово-організаційна та розпорядча документація, представлена постановами вищих керівних органів (партійних і державних); 3) тематичні археографічні публікації документальних джерел з історії ДПК; 4) публікації усних історій мешканців запорізького краю; 5) довідково-інформаційні видання та музеографічні публікації; 6) періодична преса запорізького краю. Осягнення обставин творення генеральної джерельної бази, її подальші аналіз й інтерпретації стали можливими за рахунок застосування: 1) засадничих наукових принципів об'єктивності та історизму; 2) загальнонаукових методів класифікації, абстрагування, аналізу та синтезу; 3) загально-історичних методів: історико-порівняльного, історико-типологічного та історико-генетичного; 4) спеціальних історико-джерелознавчих методів: архівної евристики, текстологічного аналізу, просопографії та біографістики, мікроісторії. Дослідження особливостей продукування документації промисловими підприємствами ДПК показало, що під час більшовицької індустріалізації 1920-х – початку 1930-х рр., відбулося адміністративне підпорядкування різних галузей промисловості України управлінським структурам місцевого та вищого рівнів. Економічна (виробнича) та соціальна діяльність запорізьких підприємств енергетики та металургії, відповідно, характеризується їх активними документаційними зносинами із багатьма контрагентами – радянськими та партійними органами, міністерствами УРСР та СРСР, що супроводжувалося продукуванням актових, діловодних, обліково-статистичних документів. У цих джерелах домінує інформація економічного та технічного характеру, яка не містить мало інформації для досліджень соціальної історії та повсякдення працівників ПП м. Запоріжжя. Виключенням є документація, щодо особового складу (кадрів), яка включає відомості щодо кількісного та якісного складу працівників, гендерної специфіки колективу, біографій конкретних осіб та представників соціальних мікрогруп. Лідером за інформативністю є такі різновиди: автобіографії, характеристики, особові листки (анекти) з обліку кадрів, трудові книжки. Діяльність ПП ДПК також сприяла, хоча й меншою мірою, створенню джерел оповідального жанру: спогади, щоденники, епістолярії. Їх тексти становлять перехідний варіант між службовим і приватним нарративом, містять чимало радянських ідеологічних штампів, відзначаються високим рівнем авто-цензури авторів. Періодична преса промислових підприємств була для партійного та радянського керівництва запорізького регіону не тільки ЗМІ, але й інструментом агітації та пропаганди. Ці видання виникли внаслідок колективного керівництва промисловою галуззю з боку органів управління (заводські адміністрації) та самоуправління (профспілки), партійних/комсомольських організацій ПП. Переважали багатотиражні газети – «Дніпробудівець», «Дніпровський алюміній», «Дніпровський магній», «Дніпровський металург» та ін. Основна частина змісту кожного випуску цих часописів являла передруковку з центральних газет, із повідомленнями про розпорядження уряду та партії. Значний блок посідала виробнича тематика – висвітлення процесу виконання плану, ходу соціалістичних змагань, критиці й розбору причин відставання. Решта публікацій обслуговувала комплекс заходів влади із перетворення запорізьких робітників на «рушійну силу» режиму. Він полягав у: 1) конструюванні в регіоні нової надетнічної (радянської) та соціальної (робітничої) ідентичності; 2) русифікації (під виглядом інтернаціоналізму); 3) насаджувани молоді цензурованих естетичних уподобань; ...

2. Podluzhny A.S. Enterprises of the Dnipro industrial complex as producers of historical sources (1927-1991). – Qualifying scientific work on manuscript rights. Dissertation for the Doctor of Philosophy degree in specialty 032 – history and archaeology. – Zaporizhzhia National University. – Zaporizhzhia, 2023. The scientific study analyzed a complex of historical sources that were formed as a result of the activity of industrial enterprises (PP) in the metallurgical and energy sectors of the city of Zaporizhzhia, the so-called "Dnipro industrial complex" (DPK), from the beginning of its construction in 1927 until Ukraine gained independence (1991), inclusive. Elucidation of the potential of assimilation of the historiographic source base proved the presence of four thematic blocks promising for use: 1) subject history of the construction, development and restoration of the DPK PP; 2) formation of funds of factory and state archives, creation and development of a network of factory museums and completion of funds of state local history museums; 3) global and local historical contexts, which are important for clarifying the

informational potential of historical sources produced by PP. The updated source base of the research consists of documents that provide the key to understanding the conditions and circumstances of the production of historical sources by the factories themselves: 1) legislative and regulatory acts of the party and Soviet bodies of the Ukrainian SSR...

Державний реєстраційний номер ДіР: 0118U000381

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Подлужний А.С. Фонди народного музею історії заводу «Дніпроспецсталь» як джерело до історії робітників м. Запоріжжя у XX ст. // Zaporizhzhia Historical Review. 2020. Vol. 3(55). С. 157–165.
- Подлужний А.С. Засади залучення робочої сили на відбудову металургійного заводу «Запоріжсталь» у кінці 40-х – на початку 50-х років XX століття (за документами відомчого архіву) // Zaporizhzhia Historical Review. 2021. Vol. 5(57). С. 166–172.
- Кривко І.М., Подлужний А.С. Документи профспілкового комітету заводу «Запоріжсталь» про боротьбу з гарасментом у колективі (поч. 1950-х років) // Zaporizhzhia Historical Review. 2022. Vol. 6(58). С. 229–234.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000381

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мільчев Володимир Іванович

2. Volodymyr I. Milchev

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільницький Василь Іванович

2. Vasyl I. Ilnytskyi

Кваліфікація: д.н, професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4969-052X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Король Віталій Миколайович

2. Vitaliy M. Korol

Кваліфікація: к. і. н., викладач, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5805-1415

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савченко Ірина Володимирівна

2. Iryna V. Savchenko

Кваліфікація: к. і. н., доц., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6914-5898

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильчук Геннадій Миколайович

2. Gennadiy M. Vasylychuk

Кваліфікація: д.н, професор, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3023-6682

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Каганов Юрій Олегович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Каганов Юрій Олегович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна